

Co obejmuje prawo do informacji publicznej?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 30, marzec 2013 23:00

Bernadeta Skóbel

Odslony: 1471

Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego.

W wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 lutego 2012 r. I OSK 2291/11 zdefiniowano informację publiczną przetworzoną jako informację na którą składa się pewna suma tak zwanej informacji publicznej prostej, dostępnej bez wykazywania przesłanki interesu publicznego. Ze względu jednak na treść żądania, udostępnienie wnioskodawcy konkretnej informacji publicznej nawet o prostym charakterze, wiązać się może z potrzebą przeprowadzenia odpowiednich analiz, zestawień, wyciągów, usuwania danych chronionych prawem. Takie zabiegi czynią zatem takie informacje proste, informacją przetworzoną, której udzielenie skorelowane jest z potrzebą wykazania przesłanki interesu publicznego.

Prawo do informacji publicznej przetworzonej ustawodawca wiąże ze wskazaniem szczególnie istotnych okoliczności dla interesu publicznego. Zatem jeżeli osoba powołuje się we wniosku o udzielenie informacji na interes prywatny (np. w związku z trwającym sporem sąsiedzkim) czy powołuje się na interes publiczny ale nie są to okoliczności szczególnie istotne można jej odmówić udzielenia informacji publicznej przetworzonej.

Te szczególnie istotne okoliczności to np. możliwość poprawy funkcjonowania administracji publicznej, czy uzyskanie informacji na temat sposobu załatwiania spraw administracyjnych w szczególnie ważnych sferach takich jak zdrowie, mieszkalnictwo, zabezpieczenia społecznego. Odmowa udzielenia informacji publicznej z powołaniem się na brak wskazania interesu prawnego powinna przybrać formę decyzji. O powołanej przesłance umożliwiającej odmowę udzielenia informacji publicznej przetworzonej warto pamiętać, ponieważ w zasadzie tylko dzięki temu można próbować ograniczyć aktywność osób, które licznymi wnioskami o udzielenie informacji paraliżują działanie organu i nadużywają przyznane im konstytucyjnie i ustawowo prawa.

Poza uprawnieniem do uzyskania informacji publicznej prawo do informacji obejmuje również prawo wglądu do dokumentów urzędowych oraz dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z wyborów powszechnych (Sejmu, Senatu, organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego). Posiedzenia kolegialnych organów pomocniczych w/w organów są jawne i dostępne, o ile stanowią tak przepisy ustaw albo akty wydane na ich podstawie lub gdy organ pomocniczy tak postanowi. W tym miejscu należy zaznaczyć, że ustawy regulujące ustrój poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, statuuja prawo wstępu na posiedzenia komisji organów stanowiących.

Organ jest obowiązany zapewnić lokalowe lub techniczne środki umożliwiające wykonywanie prawa wstępu na posiedzenia. Realizacja prawa wstępu na posiedzenia odbywa się w drodze czynności faktycznej – wstępu na posiedzenie, nie jest wymagany do tego odrębny wniosek (tak w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 18 kwietnia 2006 r. II SA/Bd 1154/05). W miarę potrzeby zapewnia się transmisję audiowizualną lub teleinformatyczną z posiedzeń organów. Ograniczenie dostępu do posiedzeń wskazanych organów z przyczyn lokalowych lub technicznych nie może prowadzić do nieuzasadnionego zapewnienia dostępu tylko wybranym podmiotom.

Powołane w artykule orzeczenia dostępne są w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (www.orzeczenia.nsa.gov.pl).